

BÀI HỌC 5

SỰ TRỞ LẠI ĐẠO CỦA PHAO-LÔ

CÂU GỐC: “*Nhưng Chúa phán rằng: Hãy đi, vì ta đã chọn người này làm một đồ dùng ta, để đem danh ta đồn ra trước mặt các dân ngoại, các vua, và con cái Y-sơ-ra-ên*” (Công vụ 9:15).

KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: Công vụ 26:9-11; Phục truyền 21:23; Công vụ 9:1-20; 1 Cô-rinh-tô 9:1; Ga-la-ti 1:1; Công vụ 9:20-30.

Sự trở lại đạo của Sau-lô người Tạt-sơ (gọi là Phao-lô) là một trong những biến cố đáng chú ý nhất trong lịch sử của hội thánh các sứ đồ. Tuy nhiên, tầm quan trọng của Phao-lô vượt xa hơn sự trở lại đạo, vì Phao-lô chắc chắn không phải là kẻ thù duy nhất của hội thánh đã trở nên một Cơ Đốc nhân chân chính. Thay vào đó, vấn đề này liên quan đến những gì ông đã làm vì phúc âm. Phao-lô đã là một đối thủ bất khả kháng đối với những tín đồ đầu tiên, và những sự đau khổ mà ông đã gây ra cho hội thánh sơ khai thì rất lớn. Ông đã quyết tâm và chính thức tiếp tay để hủy hoại hội thánh. Tuy nhiên, ông đã đáp lại cách trung thành lời kêu gọi của Đức Chúa Trời trên đường đi Đa-mách và trở nên vĩ đại nhất trong các sứ đồ. “Trong số những người bách hại và cay đắng nhất của hội thánh Đấng Christ, Chúa đã đẩy lên người bênh vực quyền năng nhất và thành công nhất của phúc âm.” – Ellen G. White, *Sketches from the Life of Paul*, tr. 9.

Những hành động trước đây của Phao-lô trong việc bách hại hội thánh đầu tiên sẽ luôn luôn khiến ông có một cảm giác sâu xa về sự không xứng đáng của mình, mặc dù ông có thể nói với xúc cảm sâu xa hơn rằng ân điển của Chúa dành cho ông không phải là vô ích. Với sự trở lại đạo của Phao-lô, Cơ Đốc giáo đã thay đổi mãi mãi.

1. NGƯỜI BẮT BỐ HỘI THÁNH

Phao-lô là người Hê-lê-nít Do Thái (Hy Lạp). Sinh quán của ông là Tạt-sơ, thủ đô của Si-li-si (Công vụ 21:39). Tuy nhiên, đến một thời điểm nào đó, ông đã đi xa khuôn mẫu Hê-lê-nít, vì ông đã được đưa đến Giê-ru-sa-lem, nơi ông theo học với Ga-ma-li-ên (Công vụ 22:3), vị giáo sư Pha-ri-si có ảnh hưởng nhất vào thời đó. Là một người Pha-ri-si, Phao-lô là người chính thống nghiêm ngặt, mặc dù sự nhiệt tình của ông là sự cuồng tín (Ga-la-ti 1:14). Đó là lý do tại sao ông đã đưa Ê-tiên tới cái chết và trở thành nhân vật then chốt trong cuộc bắt đạo tiếp theo.

Đọc Công vụ 26:9-11. Phao-lô miêu tả hành động của mình thế nào để chống lại hội thánh?

Phao-lô nói ở những chỗ khác rằng Phúc âm là hòn đá ngăn cản cho người Do Thái (1 Cô-rinh-tô 1:23). Ngoài sự kiện Đức Chúa Giê-su không phù hợp với sự mong đợi của người Do Thái về Đấng Mê-si là vua, họ không thể chấp nhận ý tưởng rằng Đấng bị đóng đinh trên thập tự giá có thể là Đấng Mê-si của Đức Chúa Trời, vì Kinh Thánh nói rằng bất cứ ai bị treo lên đều bị Đức Chúa Trời rủa sả (Phục truyền 21:23). Do đó, đối với người Do Thái, sự đóng đinh trên thập tự giá là một sự mâu thuẫn kỳ cục, bằng chứng rõ ràng nhất là các lời tuyên bố của hội thánh về Đức Chúa Giê-su thì họ cho là sai.

Công vụ 9:1, 2 cho thấy Sau-lơ người Tạt-sơ ngăm đe và chém giết các tín đồ. Đa-mách là một thành phố quan trọng, khoảng 135 dặm về phía bắc Giê-ru-sa-lem, và có đông người Do Thái cư ngụ. Người Do Thái sống bên ngoài Giu-đê được tổ chức dưới hình thức mạng lưới có trụ sở ở Giê-ru-sa-lem (Tòa Công luận), với các nhà hội hoạt động như các trung tâm hỗ trợ cho các cộng đồng địa phương. Có sự liên lạc thường xuyên giữa Tòa Công luận và các cộng đồng như thế qua các thư từ thường được một người *shaliah* “một người được gửi đi” (từ tiếng Do Thái *shalah*, “gửi đi”). Một *shaliah* là một đại diện chính thức được Tòa Công luận bổ nhiệm để thi hành một số chức vụ tôn giáo.

Khi Phao-lô đến cùng thầy cả thượng phẩm, lãnh tụ của Tòa Công luận, xin những bức thư để gửi cho các nhà hội ở thành phố Đa-mách, ông trở thành *shaliah*, với quyền bắt mọi người theo Đức Chúa Giê-su và trở lại về thành Giê-ru-sa-lem (so sánh với Công vụ 26:12). Trong tiếng Hy Lạp, tương đương với *shaliah* là *apostolos*, từ đó xuất phát chữ *apostle*. Như vậy, trước khi làm sứ đồ của Đức Chúa Giê-su Christ, Phao-lô là một sứ đồ của Tòa Công luận.

Lần cuối cùng bạn tỏ ra hăng say với (hoặc chống lại) cái gì đó mà về sau bạn thay đổi? Bạn học được những bài học nào từ kinh nghiệm đó?

2. TRÊN ĐƯỜNG ĐI ĐA-MÁCH

Đọc Công vụ 9:3-9. Điều gì đã xảy ra khi Phao-lô đến gần thành Đa-mách? Những lời của Đức Chúa Giê-su trong Công vụ 9:5 có ý nghĩa gì (xem Công vụ 26:14)?

Khi Phao-lô và những người bạn đồng hành của ông đến gần thành Đa-mách, điều bất ngờ đã xảy ra: khoảng trưa họ thấy một ánh sáng chói từ trời cao và có tiếng phán. Đây không chỉ đơn thuần là một sự hiện thấy theo nghĩa tiên tri mà là một biểu hiện thiêng liêng, nhằm mục đích chỉ dành riêng cho Phao-lô. Những người đồng hành của ông đã thấy ánh sáng; nhưng chỉ có Phao-lô bị mù; họ nghe tiếng nói; nhưng, chỉ có Phao-lô hiểu điều đó. Ánh sáng là sự vinh hiển thiêng liêng của Đức Chúa Giê-su sống lại, Đấng đã hiện ra cho Phao-lô vào lúc đó (Công vụ 22:14). Ở nơi khác, Phao-lô nhấn mạnh rằng ông đã thấy Đức Chúa Giê-su, khiến cho ông trở nên ngang hàng với Mười hai sứ đồ là chứng nhân cho sự Phục Sinh và có thẩm quyền của sứ đồ (1 Cô-rinh-tô 9:1; 15:8).

Cuộc đối thoại tiếp theo với Đức Chúa Giê-su đã đánh bại Phao-lô vô điều kiện hơn chính ánh sáng. Phao-lô đã hoàn toàn nghĩ rằng, bằng cách tấn công những người theo Đức Chúa Giê-su Na-xa-rét, ông đã làm công việc của Đức Chúa Trời để tẩy sạch Do Thái giáo khỏi cái tà giáo nguy hiểm và khủng khiếp đó. Tuy nhiên, trong sự hoảng hốt, ông đã học được rằng không những Đức Chúa Giê-su còn sống mà khi gây sự đau khổ cho các tín đồ của Ngài là ông đang tấn công chính Đức Chúa Giê-su.

Khi nói với Sau-lơ, Đức Chúa Giê-su đã dùng câu ngụ ngôn có nguồn gốc Hy Lạp mà Phao-lô rất quen thuộc: “Người đá đến ghim nhọn thì là khó chịu cho người vậ” (Công vụ 26:14). Hình ảnh của một con bò cái cố gắng di chuyển chống lại cái thanh sắt dùng để hướng dẫn nó. Khi điều đó xảy ra, con vật chỉ làm cho mình đau hơn.

Câu này có thể chỉ về cuộc đấu tranh trong nội tâm của Phao-lô – Kinh Thánh để cập đến điều này như là công việc của Đức Thánh Linh (Giăng 16:8-11) – có thể trở lại với những gì xảy ra cho Ê-tiên. “Sau-lơ đã đóng vai trò nổi bật trong phiên tòa xử và kết án Ê-tiên, và những bằng chứng đáng chú ý về sự hiện diện của Đức Chúa Trời với người tử vì đạo đã khiến Sau-lơ nghi ngờ sự công bình của duyên cớ mà ông cương quyết chống lại các tín đồ của Đức Chúa Giê-su. Tâm trí của ông đã bị khuấy động sâu xa. Trong sự bối rối, ông đã dựa vào những người khôn ngoan và sự phán đoán mà ông tin cậy. Các lập luận của các thầy tế lễ và các nhà cai trị cuối cùng đã thuyết phục ông rằng Ê-tiên là một kẻ phạm thượng, rằng Đấng Christ mà Ê-tiên giảng dạy là một kẻ mạo danh, và những người đang làm việc trong chức vụ thánh phải đứng.” – Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, tr. 112, 113.

Tại sao khôn ngoan để nghe theo lương tâm của bạn?

3. CUỘC VIẾNG THĂM CỦA A-NA-NIA

Khi nhận ra mình đang nói với chính Đức Chúa Giê-su, Sau-lơ đặt câu hỏi, “Lạy Chúa, tôi phải làm chi” (Công vụ 22:10). Câu hỏi cho thấy sự ăn năn về hành động của ông, nhưng quan trọng hơn, nó biểu hiện sự sẵn lòng không điều kiện để Đức Chúa Giê-su hướng dẫn cuộc đời ông từ đó. Được dẫn đến Đa-mách, Sau-lơ chờ đợi các mạng lệnh khác.

Trong Công vụ 9:10-19, Kinh Thánh cho thấy Chúa đã làm việc để chuẩn bị Sau-lơ người Tạt-sơ cho đời sống mới là sứ đồ Phao-lô. Trong sự hiện thấy, Đức Chúa Giê-su đã ban cho A-na-nia nhiệm vụ thăm viếng Sau-lơ và đặt tay lên người để phục hồi thị giác. Tuy nhiên, A-na-nia đã biết Sau-lơ là ai, cũng như bao nhiêu anh em khác đã phải chịu khổ và thậm chí mất mạng vì Sau-lơ. Ông cũng được thông báo rõ ràng về lý do Sau-lơ đến Đa-mách, và chắc chắn, ông không muốn trở thành nạn nhân đầu tiên của Sau-lơ. Sự lưỡng lự của ông thì dễ hiểu.

Tuy nhiên, A-na-nia không biết là Sau-lơ đã có một cuộc gặp gỡ cá nhân với Đức Chúa Giê-su và điều này đã thay đổi cuộc đời của Sau-lơ mãi mãi. Ông không biết rằng, thay vì làm việc cho Tòa Công luận, Sau-lơ – điều làm A-na-nia kinh ngạc – đã được Đức Chúa Giê-su kêu gọi để làm việc cho Ngài, có nghĩa là Sau-lơ không còn là sứ giả của Tòa Công luận nhưng là một công cụ được Đức Chúa Giê-su chọn để đem Phúc âm đến cho cả người Do Thái và người Ngoại.

Đọc Ga-la-ti 1:1, 11, 12. Phao-lô tuyên bố điều đặc biệt gì về chức vụ sứ đồ của ông?

Trong Ga-la-ti, Phao-lô nhấn mạnh rằng ông đã nhận được sứ điệp và chức vụ sứ đồ trực tiếp từ Đức Chúa Giê-su Christ, không phải từ một người nào. Điều này không nhất thiết mâu thuẫn với vai trò của A-na-nia khi Chúa truyền cho ông. Khi đến thăm Phao-lô, A-na-nia chỉ xác nhận mạng lệnh mà Sau-lơ đã nhận được trên đường Đa-mách từ chính Đức Chúa Giê-su.

Thật ra, sự thay đổi trong cuộc đời của Sau-lơ thật đáng kinh ngạc đến nỗi không ai có thể gán cho một nguyên nhân nào khác. Chỉ có sự can thiệp thiên thượng mới có thể giải thích làm thế nào một kẻ đối địch của Đức Chúa Giê-su bỗng nhiên gắn bó mật thiết với Ngài như Đấng Cứu Thế và Chúa, bỏ đi tất cả mọi thứ – sự xác tín, danh vọng, sự nghiệp, và trở thành sứ đồ tận tụy và nổi tiếng nhất của Ngài.

Sự trở lại đạo của Sau-lơ minh chứng ân điển tuyệt vời của Đức Chúa Trời hành động như thế nào? Bạn có thể học được gì từ câu chuyện của Phao-lô về những người trong cuộc đời của bạn mà bạn không biết bao giờ họ sẽ có đức tin thật sự?

4. BẮT ĐẦU CHỨC VỤ CỦA PHAO-LÔ

Công vụ 9:19-25 cho thấy dường như sau khi trở lại đạo, Phao-lô lưu lại ở Đa-mách một thời gian trước khi trở về Giê-ru-sa-lem (Công vụ 9:26). Tuy nhiên, trong Ga-la-ti 1:17, Phao-lô nói thêm rằng, trước khi đi Giê-ru-sa-lem, ông đã đến Ả-rập, nơi mà ông sống một mình trong một khoảng thời gian. “Ở đây, trong sa mạc hẻo lánh, Phao-lô có nhiều cơ hội học hỏi và suy gẫm trong sự yên tĩnh.” – Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, tr. 125.

Đọc Công vụ 9:20-25. Lu-ca miêu tả công việc của Phao-lô ở Đa-mách thế nào? Công việc tiến hành ra sao?

Mục tiêu lúc đầu của Phao-lô khi ông rời Giê-ru-sa-lem với các thư của thầy cả thượng phẩm là đi lùng bắt những tín đồ Do Thái đã chạy tìm nơi ẩn náu trong các nhà hội ở Đa-mách (Công vụ 9:2). Bây giờ, sau khi trở về từ Ả-rập, cuối cùng ông đã đến các nhà hội, nhưng không phải để bắt các tín đồ, nhưng để làm tăng số tín đồ; không phải để vu cáo Đức Chúa Giê-su như một kẻ mạo danh, nhưng để trình bày Ngài là Đấng Mê-si của Y-sơ-ra-ên. Điều gì đã xảy ra trong sự suy nghĩ của những người đã nghe tin ông chỉ là một kẻ bắt bớ họ, giờ đây lại nghe ông làm chứng về Đức Chúa Giê-su? Họ có kinh ngạc trước những sự thay đổi của Sau-lơ người Tạt-sơ và những gì ông đang làm cho hội thánh không? (Có lẽ họ không có ý nghĩ gì về ảnh hưởng mà người mới theo đạo này sẽ có!)

Không thể chống lại Phao-lô, một số đối thủ đã cùng nhau âm mưu để lấy mạng sống của ông. Phao-lô kể lại một biến cố (2 Cô-rinh-tô 11:32, 33) cho thấy những kẻ chống đối đã tố cáo ông với chính quyền địa phương để đạt được mục đích của họ. Tuy nhiên, với sự giúp đỡ của các tín đồ, Phao-lô đã trốn thoát trong một cái giỏ dòng qua cửa sổ của một căn nhà được xây trên bức tường thành phố.

Phao-lô biết ngay từ đầu rằng ông sẽ phải đối diện với những thách thức (Công vụ 9:16). Sự chống đối, bắt bớ, và đau khổ bằng nhiều cách khác nhau sẽ xảy ra liên tục trong chức vụ của ông, nhưng không có gì làm lay động đức tin và bản phận của ông, mặc dù có những khó khăn và thử thách mà ông phải đối diện ở mọi bước trong cuộc đời mới của ông trong Đấng Christ (2 Cô-rinh-tô 4:8, 9).

Mặc dù phải đấu tranh và bị chống đối, Phao-lô vẫn không bỏ cuộc. Chúng ta có thể học được gì để cũng làm như vậy khi nói về đức tin – đó là, làm thế nào để kiên trì giữa sự nản chí và chống đối?

5. TRỞ VỀ GIÊ-RU-SA-LEM

Sau khi trốn khỏi Đa-mách, Phao-lô trở lại Giê-ru-sa-lem lần đầu tiên kể từ khi ông ra đi như một kẻ bắt đạo. Điều này xảy ra ba năm sau khi ông trở lại đạo (Ga-la-ti 1:18). Đây không phải là một cuộc hồi hương dễ dàng, vì ông phải đối diện với những vấn đề cả ở trong và ngoài hội thánh.

Đọc Công vụ 9:26-30. Điều gì đã xảy ra cho Phao-lô khi ông đến Giê-ru-sa-lem?

Tại Giê-ru-sa-lem, Phao-lô cố gắng gia nhập với các sứ đồ. Mặc dù lúc đó ông đã là Cơ Đốc nhân được ba năm, nhưng tin tức về việc trở lại đạo của ông rất kinh ngạc đến nỗi các sứ đồ, giống như A-na-nia trước đây, khá hoài nghi. Họ sợ rằng đó chỉ là một phần của âm mưu được cẩn thận sắp đặt. Chính nhờ Ba-na-ba, người Lê-vi từ Chíp-rơ (Công vụ 4:36, 37), một người Hê-lê-nít, đã đánh đổ sự kháng cự của các sứ đồ và giới thiệu Phao-lô cho họ. Họ cũng phải kinh ngạc trước những gì Đức Chúa Trời đã làm cho Phao-lô; đó là, một khi họ nhận ra rằng ông rất chân thành.

Tuy nhiên, sự kháng cự như vậy sẽ không bao giờ hoàn toàn biến mất, nếu không phải vì những hành động trong quá khứ của Phao-lô trong việc bắt bớ hội thánh, thì ít nhất cũng vì Phúc âm mà ông rao giảng. Như trong trường hợp của Ê-tiên, các tín hữu Giu-đê, kể cả các sứ đồ, đã khá chậm chạp để hiểu tính cách phổ thông của đức tin Cơ Đốc giáo, một đức tin không còn dựa vào hệ thống nghi lễ trong Cựu Ước, đặc biệt là trong việc dâng con sinh tế, vì điều này không còn hợp lý với sự chết của Đức Chúa Giê-su trên thập tự giá. Mối tương quan gần gũi nhất của Phao-lô giữa các hội thánh ở Giu-đê luôn luôn là những tín đồ người Hê-lê-nít: ngoài Ba-na-ba, còn có Phi-líp, một trong bảy chấp sự (Công vụ 21:8), và Ma-na-sôn, cũng từ Chíp-rơ (Công vụ 21:16). Vài năm sau, các nhà lãnh đạo giáo hội ở Giê-ru-sa-lem vẫn cáo buộc Phao-lô về việc giảng dạy cùng một giáo lý như Ê-tiên đã giảng trước đó (Công vụ 21:21).

Trong mười lăm ngày ở Giê-ru-sa-lem (Ga-la-ti 1:18), Phao-lô quyết định chia sẻ Phúc âm với những người Do Thái không tin mà ông đã kích động chống lại Ê-tiên một thời gian trước. Tuy nhiên, cũng như với Ê-tiên, những nỗ lực của Phao-lô đã gặp phải sự chống đối mạnh mẽ, gây ra sự đe dọa đến tính mạng ông. Trong sự hiện thấy, Đức Chúa Giê-su phán bảo ông phải rời khỏi Giê-ru-sa-lem ngay lập tức vì sự an toàn của mình (Công vụ 22:17-21). Với sự giúp đỡ của anh em, ông đi xuống cảng thành phố Sê-sa-rê và từ đó đến quê hương ông ở Si-li-si, nơi ông sẽ ở lại vài năm trước khi bắt đầu những chuyến đi truyền giáo của mình.

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC:

“Một viên tướng bị giết trong trận chiến là một sự mất mát cho quân đội của ông, nhưng cái chết của ông ta không thêm sức mạnh cho kẻ thù. Tuy nhiên, khi một tướng giỏi tham gia vào lực lượng đối lập, thì không những dịch vụ của ông ta bị mất cho quân đội mình, mà hàng ngũ ông ta gia nhập cũng có lợi thế rất nhiều. Sau-lơ người Tạt-sơ, trên đường đi Đa-mách, có thể dễ dàng bị Chúa đánh chết. Nhưng Đức Chúa Trời trong sự quan phòng của Ngài không những chỉ cứu mạng sống Sau-lơ, mà còn biến đổi ông, do đó chuyển một nhà vô địch từ phía kẻ thù sang phía Đấng Christ.” – Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, tr. 124.

“Đấng Christ đã truyền cho các môn đồ là đi dạy dỗ muôn dân; nhưng những lời dạy trước đây mà họ đã nhận được từ người Do Thái làm cho họ khó hiểu được những lời của Chúa, và vì vậy họ đã chậm chạp hành động. Họ tự xưng mình là con cháu của Áp-ra-ham, và tự coi mình là những người thừa kế lời hứa thiêng liêng. Mãi cho đến vài năm sau khi Chúa thăng thiên, tâm trí của họ đã được mở rộng đủ để hiểu rõ ý định của những lời của Đấng Christ, rằng họ phải làm việc cho sự trở lại đạo của người Ngoại cũng như người Do Thái.” – Ellen G. White, *Sketches From the Life of Paul*, tr. 38.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Suy nghĩ thêm về câu hỏi của Đức Chúa Giê-su cho Phao-lô trên đường đi Đa-mách, “Sao người bắt bớ ta?” (Công vụ 9:4). Đối với Phao-lô, câu hỏi này là dấu cho thấy Chúa Giê-su thật sự đã sống lại từ cõi chết. Nhưng, hơn thế nữa, đó cũng là một dấu về sự liên kết giữa Đức Chúa Giê-su và hội thánh của Ngài (xem Ma-thi-ơ 25:34-45). Ý nghĩa thì rõ ràng: bất kỳ sự hủy hoại nào gây ra cho hội thánh thì cũng chính là gây ra cho Đức Chúa Giê-su. Về mặt thực tế, điều này có ý nghĩa gì đối với chúng ta ngày nay?
2. Làm chứng cho Đức Chúa Giê-su liên quan đến sự chịu khổ vì Ngài. Không phải ngẫu nhiên mà chữ Hy Lạp cho “làm chứng” (*martyrs*) có liên quan với “tử vì đạo”. Chịu khổ vì Đức Chúa Giê-su nghĩa là gì?
3. Có một câu nói La-tinh xưa, *Credo ut intelligam*, có nghĩa là “Tôi tin để tôi có thể hiểu được.” Ý tưởng này giúp chúng ta thế nào để hiểu điều gì đã xảy ra với Sau-lơ? Tức là, trước khi trở lại đạo, trước khi Phao-lô trở thành người tin Đức Chúa Giê-su, ông không hiểu. Chỉ sau khi có kinh nghiệm gặp Chúa, ông mới có thể hiểu được. Chúng ta có thể rút ra bài học nào từ câu chuyện này cho những lần chúng ta có thể thất vọng với những người không tin vào những lẽ thật có vẻ rất rõ ràng đối với chúng ta.